

Část druhá

Copyright © David Návara, 2019
Cover Illustration © Milan Fibiger, 2019
Cover © ORM, 2019
ISBN 978-80-7551-138-6 epub
ISBN 978-80-7551-139-3 mobi
ISBN 978-80-7551-140-9 pdf

Předmluva

Britská armáda v osmnáctém století a potažmo její vojáci v ikonických červených uniformách jsou ve vážné i méně vážné tvorbě – ať už filmové, nebo knižní – vesměs líčeni jako ztělesněné zlo. Jako ozbrojená moc bez vlastního svědomí utlačují své čestné nepřátele bojující za svobodu, území nebo prostě jen za vyšší dobro. Dokonce i zloději a piráti mohou být kladnými hrdiny, stačí, když čepel jejich meče probodne červenou uniformu. Někde na začátku příběhu bývá čtenář či divák upozorněn, že britská armáda je ta nejlepší na světě, aby byla zdůrazněna statečnost protagonisty. Na konci příběhu je bezejmenný amatérský dav v červených kabátech do jednoho mrtvý nebo alespoň zahnaný na bezhlavý útěk. Hrdina triumfuje nebo možná heroicky umírá obklopen mrtvolami poražených nepřátel. Neodvážil bych se tvrdit, že to tak nebylo nikdy, ale seriózní historické prameny rozhodně neukazují, že zpravidla. Částečně i proto jsem se rozhodl stvořit svého hrdinu těmito pověstem navzdory. Lord David, hrabě z Wavesbury, tak zůstává věrný králi i vlasti, a přesto se snaží chovat čestně a slušně. Pravda, do jisté míry mu to ulehčuje jeho původ a majetek. U jeho zrodu stála i má jistá únava z hlavních hrdinů, které nám současná dobrodružná tvorba neustále předkládá, svým způsobem stesk po protagonistech ze „staré školy“. Proto jsem měl vcelku jasno – Wavesbury nebude rozervaný chudý teenager zmítaný emocemi a hledající si své místo ve světě. Bude to muž, který už něco prožil, má zkušenosti, prostředky a vcelku jasnou představu o tom, kam patří. Dnes bychom řekli profesionál. Také není žádný hrdina z lidu, rodem i vystupováním je to šlechtic a gentleman nestydící se za své postavení. K nepříteli na bitevním poli je nemilosrdný, ale mimo něj se snaží chovat podle svého nejlepšího svědomí. Tak se také seznamuje se svou životní láskou – o sedmnáct let mladší lady Elizabeth, dcerou poraženého skotského lorda a Wavesburyho někdejšího nepřítele.

Vedlejší hrdinové se vynořili už sami, nepřál jsem si jen skupinu bezejmenných tváří v červených kabátech. Prostí britští vojáci v té době mívali dost pochybnou minulost, tak vznikl seržant Allan McAutie, silák, který občas předstírá hlupáka a kdysi býval zlodějem dobytka, nebo desátník Kenneth Lindsay, ambiciózní bývalý kapsář, který sní o velké vojenské kariéře.

Samostatnou kapitolou je poručík John Ferrel, tedy vlastně Jane Ferrelová, dívka se záhadnou minulostí, která se ve vojenské uniformě vydává za muže. Přesto, že se to může zdát jen jako čirá fantazie, inspiroval jsem se skutečnými příběhy. Existují historické záznamy o ženách sloužících na zapřenou po dlouhou dobu ve vojsku nebo námořnictvu. Některé jen hledaly u vojska své příbuzné nebo milence, ale další, jako moje Jane, spíše dobrodružství a možnost řídit svůj osud. Alespoň dvě o tom dokonce po svém prozrazení napsaly knihy.

Historická poznámka

Jednostrannou bitvou u Cullodenu 16. dubna 1746 skončilo poslední z takzvaných jakobitských povstání, která se snažila dosadit zpět na britský trůn stuartovskou dynastií svrženou během tzv. slavné revoluce roku 1688.

Povstání v letech 1745–1746, do jehož čela se postavil syn krále Jakuba princ Karel Stuart (31. 12. 1720 – 31. 1. 1788), bylo nejdelší, nejkrvavější a mělo zřejmě nejbližší k úspěchu. Po několika triumfech, jedním z nich bylo například vítězství 21. září u Prestonpans, došlo jakobitské vojsko 5. prosince 1745 až k městu Derby v anglickém regionu East Midlands. Zásobování i podpora však začaly váznout a padlo rozhodnutí ustoupit zpět za hranici. Invaze do Anglie i tak stačila vyvolat paniku nejen ve vládě, ale také mezi drobnou šlechtou a byla jednou z příčin drakonických opatření po porážce povstání.

Vládní vojsko pod velením vévody z Cumberlandu, syna krále Jiřího II., v počtu přes 8000 mužů dostihlo na jaře jakobity nedaleko Inverness. Počty povstalců během zimy prořídly díky dezercím a před bitvou čítaly asi 5000 mužů. Jakobité byli v menšině, měli horší dělostřelectvo a jen zanedbatelnou jízdu, proto někteří poradci princovi Karlovi navrhovali rozpustit unavenou armádu a ustoupit. On, jistý si, že je boží vůlí, aby zvítězil, však dal nakonec na radu jiných. Když se nezdařil noční přepad, rozhodl se přijmout bitvu na otevřeném vřesovišti nedaleko vesnice Culloden.

Výsledkem byla drtivá porážka jakobitské armády. Princ Karlovi Stuartovi se v převleku za ženu po dobrodružném útěku – o kterém je píseň a při kterém se skotská dívka Flora MacDonald stala národní hrdinkou – podařilo uniknout zpět do Francie. Mnoho velitelů jeho vojska však takové štěstí nemělo.

Vítězové se po bitvě zachovali velmi krutě, o čemž svědčí i nepoměr mezi vládními mrtvými a zabitými jakobity (cirka 50 proti asi 2000), ale co následovalo, bylo ještě horší. Britská vláda se rozhodla za každou cenu zabránit dalším povstáním. Letitý klanový systém i celá skotská kultura měly přestat existovat. Klanovní náčelníci byli zbaveni dosavadního práva vykonávat absolutní spravedlnost nad svými poddanými (je však také pravda, že loajální skotská šlechta byla za tuto změnu štědře kompenzována, například vévoda z Argyllu dostal 21 000 liber). Byla zakázána hra na dudy a nošení tartanu s výjimkou příslušníků vojska (a později šlechty). Bylo zakázáno vlastnictví zbraní. Ale hlavně stovky lidí, počínaje významnými vůdci povstání z řad šlechty, byly popraveny, tisíce Skotů vyhnány z domovů a jejich majetek zabaven. Mnoho jich hledalo exil za mořem, početné skotské komunity v Kanadě pocházejí právě z této doby. K uvolnění poměrů a zrušení většiny zákazů pak došlo až v 19. století.

Nikoho nemohlo překvapit, že život horalů, kteří zůstali na Vysočině a alespoň zčásti unikli represím, se změnil k horšímu. Už tak chudá

země zchudla ještě víc, hlad a bída byly často neúnosné. Proto se stávalo, možná běžněji, než by si hrdí horalé byli ochotni připustit, že se ne jeden z mužů nechal kvůli penězům zverbovat do britské armády a oblékl nenáviděný červený kabát. Bývalí jakobité tak paradoxně bok po boku s bývalými nepřáteli cestovali daleko za moře do Evropy nebo dokonce do vzdálené Ameriky, aby tam bojovali a umírali za krále Jiřího, kterého kdysi chtěli sami svrhnout.

Srdečné pozdravy z Čech

Historická poznámka

Bitva u Wilhelmsthalu (vesnička mezi Warburgem a Kasselem v Hesensku) proběhla 24. 6. 1762 a ukončila poslední francouzský pokus o invazi do Hannoveru, rodiště vládnoucí britské dynastie. Snažil jsem se ji dle dostupných pramenů popsat co nejdůvěrněji a myslím, že znovu opakovat její průběh by bylo vcelku zbytečné.

Stojí za poznámku, že v roce 1762 již do války na starém kontinentě po dobytí Kanady dorazilo mnoho opravdu britských regimentů a armáda Jeho britského Veličenstva přestala být britskou jen podle jména. Vojáci vystupující v příběhu od majora výše jsou historické postavy, kromě těch z ryze fiktivního Wavesburyho 43. regimentu. Vyčerpávající boj na bodák s francouzskými granátníky ve skutečnosti připadl na 5. pěší regiment, který jich také nejvíce zajal, a jeho vojáci na počest tohoto vítězství od té doby nosili vysoké beranice.

Ještě si dovolím malou poznámku k organizaci nejen britské armády, protože si uvědomuji, že občas může být matoucí rozdíl mezi výrazy batalion a regiment (někdy nesprávně překládáno do češtiny jako prapor a pluk). Základní vojenskou jednotkou byl regiment pod velením plukovníka nebo podplukovníka. Každý regiment měl také vlastní vlajky. Regiment sestával z jednoho nebo více batalionů, což byla jednotka čítající v době sedmileté války hodně hrubě od 300 do 500 mužů, které velel major. Britové měli na rozdíl od jiných armád v regimentu vesměs malý počet batalionů, typicky 1–2 (Rakušané například až 5 nebo 6). Pokud regiment měl jen jeden batalion, často se výrazy zaměňovaly, protože vlastně znamenaly totéž, a major batalionu působil pouze jako zástupce velitele. Častou praxí v době války také bylo, že první batalion sloužil v poli a druhý, slabší, zajišťoval verbování, výcvik a přísun posil. V míru se pak druhé bataliony rozpouštěly.

1. 6. 1762

Poručík Eckharda Osterhause stálo neuvěřitelné přemáhání, aby nenakopl velkého hlemýždě, který se pomalu sunul přes kamenitou cestu z Prahy a zcela císařského důstojníka ignoroval. Nechtěl však dávat najevo rozmrzelost před svými dvěma podřízenými. Oba čeští vojáci, jejichž pro něj obtížně vyslovitelná jména si změnil na Hans a Karl, se společně s ním pekli v horku, jaké koncem jara na kupecké cestě panovalo. Válka stále trvala, ale bylo to již dávno, co pruský král Fridrich II. na pár dní obsadil hlavní město českého království a Osterhaus nechápal, proč jeho velitel trval na hlídce v takovém Zapadákově v předhůří hor na cestě k nedalekému Chebu. Rozkaz zněl zadržet podezřelé lidi, ale poručík ani napadlo zabývat se projíždějícími kupeckými vozy nebo procházejícími venkovany.

K Osterhausově zadostiučinění právě kolo káry s chrastím rozdrtilo drzého měkkýše, když ho ze zadumání vyrušil jeden z vojáků. „Blíží se kočár, *Herr Leutnant*.“

Voják mluvil česky, ale poručík jazyku dobře rozuměl, i když by ho nikdo nepřinutil tou hatmatilkou promluvit.

Osterhaus se zvedl z prkenné lavičky a srovnal si bílý kabát. Poté si nasadil napudrovanou paruku i černý třírohý klobouk, který měl kvůli horku položený vedle sebe. Opravdu se po cestě blížil velký bílý kočár, jaký většinou používá šlechta. Ale erb na něm poručík neviděl, takže buď patřil nějakému zbohatlíkovi, nebo byl půjčený. Kočí ve zlatočerné livreji opatrně vedl čtyřspřeží statných běloušů po obtížné cestě, takže Osterhaus měl spoustu času dokončit svoje zušlechťování. Nepatrně se usmál, že se konečně děje něco, co alespoň na pár minut zažene nudu.

Poručík pomalu došel doprostřed cesty a zdvihl pravici.

„Houu, prrr,“ zvolal kočí a přitáhl koním opatrně. „Něco se děje, pane důstojníku?“ zeptal se klidně a k Osterhausově úlevě německy.

Byl mu povědomý, možná to byl opravdu jeden z kočích, kteří se nechávají najímat i s vozem.

„Kontrola, pane,“ odvětil poručík důležitě. „Kam jedete a koho vezete?“

„Vznešenou dámu,“ odpověděl kočí. „A nebude moc ráda, že nás zdržujete.“

Tohle je lepší a lepší, pomyslel si Osterhaus, ale nahlas řekl: „Je válka. Nebude to trvat dlouho.“

Než stačil dojít ke dvířkům kočáru, ta se otevřela a poručík se potěšeně usmál. Zelenýma očima si ho zvědavě prohlížela jedna z nejkrásnějších žen, jaké kdy za svůj život spatřil. Černovlásce mohlo být kolem pětadvaceti let a její nevšední zjev podtrhovaly i honosné modré a fialové šaty protkávané zlatou nití, na které musela padnout benátská krajka, francouzský brokát i indický mušelín v hodnotě poručíkova ročního příjmu. A to se nepovažoval za chudého. A navíc si chtěl nechtě musel povšimnout jejího oděvu stříženého v mezích slušnosti tak, že odhaloval dost, aby jeho majitelka nemusela v horku trpět tolik jako Osterhaus v těsné uniformě.

„*Ty jo, Honzo, koukni na tu ženskou,*“ zaslechl poručík za sebou nepříliš tichý šepot, ale ignoroval ho doufaje, že kráska nerozumí česky.

Zvládl se prkenně uklonit a říct: „Poručík rytíř Eckhard Osterhaus k vašim službám, madam. Mohu vás, prosím, požádat o cestovní doklady?“

Dáma na něj okamžik překvapeně hleděla, jako by přemýšlela, co po ní chce, pak se otočila zpět do kočáru a něco řekla. Docela hezká, jen o málo mladší plavovlasá dívka ve světle modrých šatech jí odpověděla a podala koženou aktovku. Poručík nepochytil ani slovo, a to ani

přesto, že se snažil. Pochopil, že dáma jeho pozdravu také neporozuměla a spíše správně uhádla, co po ní chce, protože mu podala list papíru s visíci pečeti. Vzal si jej od ní, pak ho napadlo použít jazyk urozených vrstev – francouzštinu.

„*Lieutenant chevalier* Eckhard Osterhaus *à votre service, Madame*,“ zopakoval svůj pozdrav i úklon.

Nabídl jí galantně ruku, protože se očividně chystala vystoupit.

„*Merci beaucoup, Monsieur chevalier*,“ poděkovala a nepatrně se uklonila. „*Je suis la comtesse Elizabeth de Wavesbury. Je serai honoré.* Má komorná Jessica Lindsayová.“

Poručík naznačil polibek nabízené ruky. Komorná vystoupila hned za svou paní. Osterhausovi neuniklo, že třebaže hraběnka Elizabeth mluvila francouzsky plynule a lépe než on, určitě se nejednalo o její rodný jazyk. I jméno naznačovalo, že její původ je s největší pravděpodobností až na vzdálených Britských ostrovech. A Království Velké Británie nyní bojovalo po boku Pruska, největšího rakouského nepřítele.

Aby skryl své podezření, Osterhaus sklonil oči k dokumentu, který mu hraběnka předala. Jméno souhlasilo a opravdu se podle dokladu jednalo o Angličanku. Byl to německý průvodní list a nesl pečeť i podpis přímo nejvyššího zemského purkrabího Filipa Krakovského z Kolovrat. To poručíka zarazilo. Nebyl hloupý a hned mu přišlo podivné, že by takto vysoko postavený úředník podepisoval pouhý průvodní list. Navíc sídlil v Praze a hraběnka z Wavesbury těžko do Čech doletěla jako pták. Podpisem si také nebyl jistý, ale tady ho neměl s čím porovnat.

„Cestujete z daleka, *Madame la comtesse*?“ zeptal se nevinně.

Mluvil stále francouzsky a ona mu stejnou řečí vyhybavě odpověděla: „*Oui*, máte pravdu, *Monsieur chevalier*, z daleka. Je něco v nepořádku?“

Osterhaus pokýval hlavou. „Je mi líto, ale obávám se, že vás budu muset požádat, kdybyste byla tak laskavá a doprovodila mne na velitelství mé posádky.“

Hraběnka uhnula pohledem, zjevně zachytila jemnou hrozbu v jeho hlase.

„A je to daleko? Mám vcelku naspěch,“ pokusila se ho přesvědčit.

„A kam, smím-li se zeptat?“ nadhodil poručík.

Dvakrát si odkašlala, ale nakonec neřekla nic.

„*Herr Rittmeister* se vás na to stejně zeptá znovu,“ upozornil ji. „A jemu budete muset odpovědět.“

„Jsme tedy zatčeny?“ zeptala se.

Nezdálo se, že by ji to vyděsilo nebo překvapilo, možná spíše pobavilo.

„Spíše to považujte za doprovod císařského vojska, *Madame la comtesse*. Vše se jistě rychle vysvětlí. A já i *Herr Rittmeister* budeme považovat za čest, když s námi povečéříte.“

Osterhaus si upřímně přiznával, že kdyby byla stará a ošklivá, již by byla na cestě a on by nehledal chabou výmluvu v podobě podezřelých dokumentů, aby ji mohl zdržet. Ale v neklidných, válkou zpustošených západních Čechách byla společnost urozených krásek tak vzácná, že si nedokázal pomoci.

„A kde sídlí vaše posádka, *Monsieur chevalier*? Doufám, že to máme po cestě,“ zeptala se.

„Jestli jste měly v plánu nocovat v Chebu, má posádka má kasárna nedaleko města. Nebojte se, jestli se ukáže, že vaše dokumenty jsou v pořádku, nezdržíme vás.“

Pak se obrátil na své dva muže.

„Hans, mého koně!“

Zaklapl jsem dalekohled a vrátil ho do koženého pouzdra. Jane se na mě tázavě podívala. V selských šatech s bílou zástěrou a světlými vlasy schovanými pod prostým čepcem vypadala všelijak, ale určitě ne jako kapitán 43. pěšího regimentu.

„Zadrželi ji, pane?“ zeptala se.

„Ano, kapitáne,“ přikývl jsem a nevesele se usmál. „Je v bezpečí v rukou nepřítele. Ten důstojník měl bílou uniformu s modrým vyložením. Skoro jistě Harrachův regiment. A to znamená, že von Reitdorf nebude daleko. Bude moct předat Beth tu zatracenou zprávu a my se konečně vydáme do bezpečí pod ochranu vojska vévody Ferdinanda.“

„Vyrazíme, pane? Jak se vlastně jmenuje to město, kde má být von Reitdorf?“ chtěla vědět.

Podíval jsem se na mapu přeloženou tak, aby ukazovala právě tu část Čech, kde jsme se nacházeli.

„Je několik možností,“ odvětil jsem, „ale Cheb je nejbližší a vede tam tamhle ta cesta. Byl také Elizabethiným cílem.“

„Čeb?“ pokusila se zopakovat cizokrajné jméno.

„Tak nějak, kapitáne,“ pokýval jsem hlavou. „Vyrazíme, ať jsme na místě před kočárem.“

Poručík Osterhaus rychle prováděl Elizabeth neuspořádaným vojenským ležením v dávno opuštěném zpuštěném selském dvorci k budovám, kde sídlili důstojníci. Jessica šla těsně za nimi, jako by se bála toho, co by se stalo, kdyby se příliš vzdálila. A možná po právu, když si Elizabeth všimla dravčích pohledů, které vojáci vrhali na obě ženy. Byl již večer a kostelní zvon z nedalekého Chebu odbíjel sedmou, když došli před zrekvírované selské stavení, kde měl Osterhaus i jeho přímý nadřízený pokoj.

Bylo teplo a večere se podávala venku. Na lavičích u dřevěného stolu seděli dva důstojníci v uniformách podobných té, jakou měl poručík. Vojenští sluhové před ně stavěli talíře s polévkou, když však důstojníci spatřili návštěvu, oba vstali.

„*Permettez-moi de vous présenter la comtesse Elizabeth de Wavesbury et son chambellan mademoiselle Lindsayová*,“ představil hraběnku i její komornou Osterhaus.

Francouzštinou chtěl asi naznačit, že Elizabeth nerozumí německy. Jessiku představil mylně jako slečnu, ale ani jedna neuznala za vhodné ho opravovat. Pak ukázal na oba důstojníky.

„*Herr Rittmeister Freiherr* Sigmund von Reitdorf und *Leutnant* Eric Wegscheider.“

Oba muži pak, jak kázal dobrý mrav, naznačili polibek nabídnuté ruky v bílé rukavičce. Poručík Wegscheider byl ještě velmi mladý a osýchavě klopl oči, ale byl to von Reitdorf, který Elizabeth zajímal. Na kapitána byl již skoro starý, s prošeďivým knírem a vráskami pod černými očima. Elizabeth si dobře všimla, že na ni při představování nenápadně mrkl, ale ona se neodvážila mu gesto oplatit, protože ji oba poručíci neustále pozorovali. Nikdy von Reitdorfa nepotkala, ale bylo jí jasné, že o ní ví a že ji snadno poznal. Elizabeth nebyla falešně skromná a věděla, že její vzhled přitahuje mužskou pozornost.

„Je nám nesmírnou ctí a potěšením se s vámi setkat, *Madame la comtesse*,“ řekl von Reitdorf na uvítanou francouzsky, „a musíme poručíkovi poděkovat, že nás nepřipravil o vaši vzácnou společnost. Prosím, posaďte se. I vy, *mademoiselle*. Doufám, že neopovrhnete naší prostou vojenskou stravou.“

Elizabeth s úsměvem přelétla pohledem sklenici s šampaňským, ale pak jen přikývla. „Budeme rády za trochu odpočinku po únavné cestě, jste velmi laskav, *Monsieur le baron*.“

Poté důstojně usedla vedle von Reitdorfa. Ten něco zakřičel na svého sluhu. Elizabeth pochopila, že mu přikazuje, aby donesl večeři i pro ni a Jessiku. Poručík Wegscheider mezitím také pronesl několik zdvořilostních frází, ale bylo znát, že jeho francouzština má k plynulosti, s jakou mluvil jeho velitel, značně daleko.

„*Madame la comtesse* má nějaké nesrovnalosti v průvodním listu, *Herr Rittmeister*,“ vysvětloval Osterhaus, zatímco sluhové nalévali další tři talíře husté bramborové polévky. „Považoval jsem za vhodné ji předvést.“

„Jistě. Správně,“ přikývl von Reitdorf nepřítomně. „Po jídle se na to podívám. Jistě se nejedná o nic závažného.“

Elizabeth mezitím podezřívavě hleděla na houby ve své polévce. Stejně jako většina obyvatel Británie věřila jen žampionům, ale nakonec se rozhodla neurazit své hostitele a riskovat život s místní kuchyní. Když vkládala lžičku do úst, cítila skoro větší obavy než z celé kompanie nepřátelských vojáků kolem. Nakonec to nebylo tak strašné a nebyly to houby, co mělo ohrozit její život.

Další chod, hovězí pečinku s čerstvým chlebem a – k Elizabethině nepříliš velké radosti – s hříbky doprovodila lehká konverzace o počasí a nepohodlí cesty, jen občas jí některý z důstojníků složil kompliment. Von Reitdorf zatím nedával najevo, že by se o ni zajímal jinak než jen jako o příjemného hosta. Těsně po večeři poručík Wegscheider, který se kvůli chabé francouzštině stejně konverzace příliš neúčastnil, německy něco pronesl, poklonil se Elizabeth a vzdálil se.

„Poručík Wegscheider má povinnosti, omlouvám se za něj, *Madame la comtesse*,“ vysvětlil von Reitdorf a obrátil se na svého druhého podřízeného. „Vím, že máte skvělý vkus na víno, *Herr Leutnant*. Pomozte, prosím, mému sluhovi vybrat z mých zásob něco vhodného pro naši vznešenou návštěvu.“

Osterhaus vstal a srazil podpatky. Nezdálo se, že by mu bylo něco podezřelého, přestože Elizabeth sama tušila, že von Reitdorf s ní chce být chvíli o samotě. „*Jawohl, Herr Rittmeister!* Máte nějaké speciální přání, *Madame la comtesse*? Sklípek *Freiherr* von Reitdorfa je velmi dobře zásoben.“

Elizabeth se na něj sladce usmála. „Důvěřuji vašemu výběru, *Monsieur chevalier*. Nechám to ve vašich schopných rukách.“

Poručík jí úklonou poděkoval a odešel do večerního šera. Von Reitdorf chvíli mlčky čekal, než si byl jistý, že Osterhaus je spolehlivě z dohledu. Tázavě se podíval na Jessiku a pak na Elizabeth. Ta jen kývla na znamení, že její komorné může věřit. Kapitán sáhl do náprsní kapsy svého bílého kabátu a vylovil kožené pouzdro, v jakém se obvykle nosí listiny. Položil ho na desku stolu a pomalu ho posunul k Elizabeth. Ta ho nenápadně vzala a ukryla do skryté kapsy ve své svrchní sukni.

„Dostaňte to do rukou lidí vévody Ferdinanda Brunšvického a naše dohoda bude splněna,“ poznamenal tiše.

Elizabeth beze slova přikývla. Nevěděla nic o té dohodě, proč vlastně von Reitdorf zrazuje císařovnu a vlast, ale rozhodně se ho nehodlala na to ptát.

„Značně nám tím zjednodušil předání,“ zeptal se potom, „ale proč vás ten namyšlený panák Osterhaus zadržel? Je váš průvodní list opravdu v nepořádku?“

Elizabeth pokrčila rameny. „Je to dobrý padělek, jak jsem byla ujištěna, *Monsieur le baron*. Možná mu přišlo podezřelé, že ho podepsal sám nejvyšší zemský purkrabí. Ale myslím, že se mu hlavně líbím.“

„O tom nepochybuji,“ usmál se von Reitdorf, ale beze stopy veselí. „Nemělo by být těžké ho přesvědčit, že je vše v pořádku. Předpokládám však, že v Praze jste kvůli podpisu nikdy nebyla?“

„Jistěže ne,“ potvrdila Elizabeth. „Přijeli jsme přímo ze severu, z pruského území.“

„Přesto je od vás odvážné, skoro nerozumné, že cestujete sama jen s komornou a najatým kočím těmito kraji tolik poznamenanými válkou,“ poznamenal von Reitdorf.

„Můj manžel je nedaleko,“ odvětila. „Rozdělili jsme se, když jsme vstoupili na rakouské území. Je to tak věrohodnější. Cestuje v převleku za obyčejného kupce. A možná nás zrovna teď pozoruje. Je také možné...“

Vtom se Jessica, která francouzské konverzaci příliš nestačila, a proto raději pozorovala okolí, dotkla varovně ruky své paní. Poručík Osterhaus právě přicházel s lahví vína v každé ruce a těsně za ním vojenský sluha s tácem se sklenicemi. Než však došli zpět ke stolu, málem je přejela skupinka jezdců. Všichni měli na hlavách hnědé kolpaky a na sobě zlatem zdobené tmavě modré dolmany a pelissy císařských elitních husarů.

„Vaši známí?“ zeptala se Elizabeth opatrně.

„Nikoliv, *Madame la comtesse*, nikdy jsem je neviděl,“ připustil von Reitdorf a Elizabeth poprvé uslyšela v jeho hlase nervozitu. „Vlastní regiment císaře Františka Štěpána I. Vůbec by tu neměli být!“

Husari, stále všichni v sedle, dojeli až skoro k von Reitdorfovi a oběma ženám. Muž v jejich čele konečně sesedl a podal uzdu svého grošáka vojákovi po svém boku. Elizabeth neušlo, že při tom ze sedlového pouzdra vytáhl pistoli a zasunul si ji za opasek. Došel až těsně k nim, sejmul si z hlavy čepici, uchopil ji pod levý loket a prkenně se uklonil. Mohlo mu být kolem padesáti, byl menší postavy, podsaditý a křivé nohy napovídaly, že v sedle tráví hodně času. Obličejí dominoval dlouhý hnědý, ale už dost prošedivělý knír a výrazná jizva táhnoucí se přes levé oko. Musel mít štěstí, že ho o něj zranění nepřipravilo. Vlasy měl střižené hodně na krátko, jako muži, kteří často nosí paruku.

„*Rittmeister* Gáspár Károly, husari císaře Františka Štěpána I. K vašim službám, *Madame, Monsieur*,“ představil se.

Elizabeth nepříjemně překvapilo, že bez zaváhání promluvil francouzsky, třebaže s podivným exotickým přízvukem. Měla pocit, že chtěl, aby mu rozuměla hlavně ona.

Von Reitdorf se postavil a odpovídal stejným jazykem. „*Bon soir, Monsieur*, dovolte, abych vám představil...“

„... *la comtesse* Elizabeth de Wavesbury,“ skočil mu Károly chladně do řeči. „Je mi ctí, *Madame*. A vy jste zatčen, *Herr* von Reitdorf. Za odpornou zradu císařovny.“

„Zbláznil jste se?“ vykřikl von Reitdorf. „Kdo si vůbec myslíte, že jste, *Herr Rittmeister*, že máte právo mě zatknout?“

Ve stresu přešel do své rodné němčiny, ale Elizabeth vcelku chápala, co se snaží říct.

„Jsem pověřen rozbitím spiknutí. Pověřen samotnou císařovnou, *Monsieur*,“ odvětil husar klidně. Na rozdíl od von Reitdorfa mluvil stále francouzsky. „Vaše spolčení s nepřítelem je prozrazeno. Svě pověřovací listiny ukáží vašemu zástupci. Odevzdejte mi váš meč, prosím.“

Von Reitdorf opravdu položil ruku na jílec své zbraně, ale ne proto, aby se jí vzdal. Rychlým pohybem tasil štíhlou čepel a vyrazil proti Károlymu. Ten však podobný manévr evidentně očekával, protože vytáhl pistoli jen o zlomek vteřiny později. Třeskl výstřel a na bílém kabátu rakouského barona se objevila rudá skvrna. Von Reitdorf vrhl poslední pohled na Elizabeth i na husara, než se zhroutil přímo na stůl mezi nádobí se zbytky večeře.

S hlukem rozbíjeného nádobí splynul i zvuk roztržitých lahví drahého vína, které upustil poručík Osterhaus, když tasil vlastní meč. I další vojáci v bílých uniformách se chápali zbraní. Károly něco německy vykřikl a zvedl levačku s jakýmsi listem. Elizabeth zachytila jméno císařovny Marie Terezie. Osterhaus zarazil gestem své muže, vzal si od husara papír a rychle ho rozložil. Elizabeth se nelíbilo, jak se změnil